

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

362

Szerző:

Cím: *A rendőrségen és az elüljáróságoknál*

Forrás:

Pesti Napló

Bp.
(Hely)

1913 *11* 25
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

61.62

— A rendőrségen és az elüljáróságoknál. —
(Saját tudósítónktól.) A szomorú nagy statisztika már készül, a budapesti szakszervezetek kiosztották a kérdőíveket a munkátlanok között, hogy pontosan megállapíthassák a fővárosi munkahiánynak és napról napra szörnyűbb inségnek pontos mértékét. Pár nap múlva a lehető precizitással számot adhatnak a megrendítő jelentőségű problémáról. Hát aztán? Ez a keservesebb kérdés. Tudnak-e majd segíteni is az általános nyomorúságon?

A mi kutatásunk, amely sajnosan szélesebb körökben folyik, éppen nem biztat kedvező auspiciumokkal. Panasz, többnyire iszonyuan jogos panasz csaknem mindenütt, ahová bevetődünk, külvárosi zsufolt lakásokban, rendőrségen, kerületi elüljáróságoknál egyaránt. A legrikítóbb tapasztalás az, hogy sokfelé lenyomják a munkabéreket, napszámba való munkánál harmadára is szállítják az összeget, mert tulbőven akad kínálkozó, sőt könyörgő emberi kéz. Viszont még folyton emelkedik az élelmiszerek ára s itt jó alkalmul szolgál a tömegsztrájk terve. Nem lesz élelem, fűtőanyag, — mondják az árusok. — többet kell kérnünk az egyes árukért. Pedig az illetékes szakmák és a hatóság képviselői garantálták a minapi értekezleten, hogy gondoskodtak a fővárosnak normális ellátásáról. A gyomor uzsorásai még a tisztességes választójogért folytatott küzdelem eszközeit is a maguk javára próbálják hasznosítani...

A célzatos bolyongás közepette most eljutottunk a rendőrségre is, amelynek detektívosztályában riasztó adatokkal egészítették ki

előző számadásunkat. Ha a többi hatóság — legalább eddig — nem végzett konkrét munkát a nyomor enyhítésére, annál súlyosabb terhek rakódnak a policiára. Az inség bünöket szül s a rendőri munka szaporodik. Félelmes arányban növekszik Budapesten a „vagyon elleni büncelekmények“ száma. A bizalmas jellegű „Bünügyi Értesítő“-ben a letartóztatottak névsora mindegyre hosszabb. A razziák alkalmával folyton nagyobb csapatok terelődnek össze. A Mosonyi-utcai rendőrbíróság alig győzi a dolgát. Persze az utolsó stáció nem lehet más, csak a zsupp: hazatoloncolják a kétes existenciákat illetőségi helyükre.

Talán legszomorubb a gyermekek sorsa az általános facérságban. Erről a Szerb-utcai gyermekrendőrségen adott Gergusz Dániel rendőrtanácos fölvilágosítást:

— Rendes körülmények közt is döbbenetes a helyzet nálunk. A bünös, vagy züllésre hajló gyermekek ügye még mindig rendezetlen, nem tudjuk őket eléggé plaszirozni s ha végre sikertül is, sokszor megszöknek és visszakerülnek a nagyvárosi mocsárba. Kevés a patronáge, szűkek a helyiségeik, reformot követel az eljáró módszerük, ki kell irtani belőle először is a dilettantizmust. És ilyen nagy gazdasági krízis idején még nehezebb a segítés módja. Külön fokozza a bajokat az ismert rikkancsrendelet néhány konzekvenciája. Bölesen gondolták el és valóban okos utítás is volt az, hogy az apró gyerekhadat eltitották az újságárusítástól. De a következményeit már nem kísérik megfelelő gondos figyelemmel. A kenyértől megfosztott tömérdek gyerek nem kapott más, jobb foglalkozást. Kezdte lopni a napot s aztán — mást is.

Megfeszített erővel kell a mentésen dolgoznunk, de rengeteg sok akadály tolu elénk, amikor a humanizmus modern elveinek szemmel tartásával akarjuk a gyermekbünözést csökkenteni. Az élet rongyos kitalya — mint Shaw mondta — a Nyomor, ez a minjeleneknél hatalmasabb uralkodó sokszor guzsba kötetli a kezünket...

A munkanélküliség a fővárosi elüljáróságok dolgát is erősen szaporítja. Az illető szegényügy-szabályok kezelői tul vannak halmozva munkával, jóllehet itt nem enyhíthetnek a bajon, csakis a megszábotott keretekben belül. Pénz nem áll rendelkezésükre annyi, amennyire most szükség volna s az adomány-alap is megérzi az idej üzlettelenséget: annyi sem gyül be, mint tavaly ilyenkor. Az elüljáróságokon, ahol érdeklődtünk ez ügyben, a következőket mondták:

— Évtizedek óta nem volt akkora a segélyért jelentkezők száma, mint ezidén. Már októberben mutatkozott a munkanélküliség elszomorító hatása, de azóta egyre fokozódott. Az általános nyomor oka egyrészt az, hogy egy sereg kenyérkeresőt behívtak tényleges szolgálatra, másrészt pedig az, hogy a válságos üzleti esztendő a munkaalkalmakat a minimálisra redukálta. Mi itt igazán keveset tehetünk a szörnyü nyomorúság enyhítésére, ha minden jelentkezőt ki akarnánk elégíteni, ehhez legalább is arra volna szükség, hogy az asztaliónk tömve legyen pénzzel s aki kér, annak adjunk.

— A szegény-politika ugyan határozottan megöveteli, hogy szigoruan bánjunk a kéregető néppel, mert tény, hogy ezen a pályán is sok a léha meg

gyanus folyamodó, akik irtóznak a munkától s akiket a könnyü szerrel megkapott segélyek véglegesen do-logkerülővé tesznek. Az idén azonban szigoruaknak kellett lennünk oly esetekben is, ahol egyébként be-bizonyosodtunk, hogy tényleges nyomoru-sággal állunk szemben. Rendes körülmények kö-zött ugy történik a segélymegadás, hogy a szegény-gyám elmegy a kérvényező lakására, megvizsgálja a körülményeit s szükséghez képest kisebb-nagyobb összeget véleményez. A legnagyobb pénzösszeg rö-g-töni segélynél nyolc-tíz korona, ennyivel feltétlenül rendézi az ügyét sok szegény ember. Olyan is akad elég, akit kilakoltatás fenyeget s aki öt-hat ko-rona segélyért könyörög — a háziurat ennyivel is el